

סיכום הטיול לקובה, פברואר 2015

קבוצת "אילה גיאוגרפית" בהדרכת עוזי טאובר

קובה המסתורית קיבלה את פנינו בסבר פנים יפות ובמזג אוויר מעולה. גם הירק היה ירוק מתמיד, למרות החשש בשל העונה היבשה. מכל עבר בקעה המוסיקה המקפצה, בכל מקום נשמעו הדי המהפכה, מוסיקת הסון, הבולרו והסלסה הייתה מקפצה וההפתעות זרמו.

קובה משתרעת ע"פ שטח של 110,000 קמ"ר ומונה כ- 11 מיליון תושבים. בחודש אפריל 2015 יציין המשטר הנוכחי 56 שנות שלטון, ואין ספק כי המהפכה כבר בדרך.

קובה נתפסת כגן עדן עלי אדמות. הראשון שהגדירה כך היה קולומבוס אשר ביקר כאן בתחילת דצמבר 1492 וכתב ביומנו כי "קובה היא ארץ חמדה שעין אדם טרם ראתה כמותה". החל מ-1511 הפכה קובה לגן עדן למתנחלים ספרדים שבזזו את אנשיה ואוצרותיה. בהמשך, יעגנו בה את גן העדן למגדל סוכר וטבק. עם התמעטות האוכלוסייה המקומית תהפוך קובה לגן עדן לסוחר עבדים. נמליה, הסחורות שעברו בה ואניותיה היו לגן עדן לשודדי ים. בראשית המאה ה-20 הייתה קובה לגן עדן לקפיטליזם האמריקאי, ובשנות ה-60, כור היתוך לניסוי ותהייה בסוציאליזם קובני ובקומוניזם. ועל פני הכל ניתן לראות בקובה את גן העדן האנושי, הנופי והתרבותי.

מסלול הטיול

יום 1: טיסה לקובה

לאחר טיסה מפרכת נחתנו בשעת ערב בסנטיאגו דה קובה, בירתה לשעבר של קובה ובירת ה"אוריינטה", האזור המזרחי של קובה. קצת המומים ולא מבינים גיששנו דרכנו אל החדרים במלון הראשון: "וילה גביטה".

יום 2: סנטיאגו דה קובה

הבוקר האיר את יופיו של הרובע. לאחר ארוחת הבוקר יצאנו לטייל ולהכיר את סנטיאגו. העיר מונה כ- 450,000 תושבים, נחשבת ל"עיר הגיבורים" שאנשיה תמכו במהפכני פידל קסטרו, והייתה בעבר בירתה של קובה.

התחלנו את הבוקר בביקור בגבעת סן חואן, המקום בו התרחש הקרב הדרמטי בין האמריקאים לספרדים (1898), במהלכו כבשו האמריקאים את הגבעה, דחקו את הספרדים אל הנמל ובעצם, גירשו אותם לצח מן האי. המשכנו דרך **כנר המהפכה** בה ניצב פסלו המונומנטלי של אנתוניו מסאו, סיפרנו את סיפורי הגבורה של הקולונל האמיץ ההוא, בן העיר, אשר פיקד על גדודיו במהלך 2

מלחמות העצמאות של קובה, ונהרג בשנייה. המשכנו אל המבנה הצהוב המאורך, "מונקדה גאריסון" וסיפרנו בקצרה את סיפור ניסיונו של פידל לקעקע את שלטונו המושחת של בטיסטה, תוך כוונה להשתלט על המחנה הצבאי, ללא הצלחה. כך נוסדה תנועתו המהפכנית של פידל "26 ביולי". מכאן, פנינו אל מרכז העיר וביקרנו במוזיאון הקולוניאלי, **ביתו של דייגו וולסקאז**. רהיטים, תקרה מעוצבת, תמונות וכבשן להיתוך מתילי זהב. זמן להפסקת צהריים ולאחריה, היכרות עם חי המוסיקה בעיר. התעכבנו כחצי שעה **ב"קסה דלה טרובה"** וטעמנו מעט משמחת החיים של המוסיקה והסלסה הקובניים. מכאן בחנו את הרחובות במרכז העיר וראינו כיצד הם לובשים הדר לקראת ציון שנתה ה-500 של העיר שנוסדה כמושבה ספרדית וותיקה. עברנו דרך הרחוב הראשי, ביקרנו **בפלאסה סראנו** ומשם דרך **פלאסה דולורס**, המשכנו לבית העלמין הייחודי של העיר, **"סנטה איפחיניה"**. נכחנו בטקס חילופי המשמר בקברו של חוסה מרטי, ראינו את מצבותיהם של שועי האומה כמו פאלמה, הנשיא הראשון, בקארדי, מייסד מזקקת הרום הראשונה, קרלוס מנואל דה ספדס, ואף הצדענו אל מול קברו של קומפאיי סגונדו, מגדולי המוסיקאים הקובניים. עוד **הספקנו להציץ בבית הכנסת** המקומי, המשרת קהילה של 30 יהודים. לעת ערב יצאנו לבלות ב"קסה דלה טרובה".

יום 3: אל באראקואה וסביבותיה

הבוקר הרחקנו אל הקצה המזרחי ביותר של קובה. חלפנו על פני בעיר גואנטנאמו, נסענו ברחבי **ה"שימון הקובני"** – קו החוף החצי מדברי, המעוטר בצמחייה סוקולנטית ובמדרכת סלע הנשברת אל המים. המשכנו אל **כביש ה"פרולה"** המפותל אשר הוליכנו לכיוון ברקואה. אזור הררי, מרוחק ומבודד, עם צמחייה טרופית מוריקה. בדרכנו עצרנו מעת לעת ואף **ביקרנו בכפר מקומי** ורכשנו מעט **"קוקורוצו"**, ממתק קובני מסורתי הנתון בחרוט של עלי בננה, וכולו דבש וקוקוס. לעת צהריים הגענו אל **חוה חקלאית** בה סעדנו וגם למדנו אודות קקאו וגידולים אחרים שממלאים תפקיד חשוב בהיסטוריה של קובה. **שטנו בסירות בנהר טואה** שופע המים, ואחריה **הגענו לעיר באראקואה** – **היישוב הספרדי הראשון בקובה**. ראינו את **מצודת העיר**, את רחובותיה, את **פסלו של אטאווי**, המורד האינדיאני המפורסם וכן את **הקתדרלה בה ניצב "צלב הגפן האמיתי"** אותו הקים קולומבוס עם נחיתתו על האי. מצאנו בערה מלון ידידותי הבנוי על המצוק בו נטו הספנים הספרדים את הצלב הראשון. לינה בבראקואה (מלון פורטו סנטו).

יום 4: גואנטאנאמו, סנטיאגו דה קובה

עם בוקר נפרדנו מהמלון החביב שלנו, הבנוי על שפת מפרץ רומנטי והיסטורי, והתחלנו מסענו חזרה לסנטיאגו. שוב עברנו על נופי ההר והיער, **עצרו לתצפית ואף ביקרנו בבית ספר** מקומי בו שמענו מעט על שיטת החינוך בקובה. בהמשך, הגענו אל **מצפה גואנטאנומו**, המאפשר הצצה אל המפרץ הרדוד וכן אל הבסיס האמריקאי הניצב בפינתו השמאלית. מאז 1902 שולטים האמריקאים בהסכמה בבסיס גואנטאנומו, ומעניין היה לשמוע על שיתופי פעולה הומניטריים בין קובה לארה"ב סביב החיים בבסיס. **המשכנו לעיר גואנטאנומו** בה חלפנו על פני הכיכר המרכזית ואף ביקרנו **בכיכר המהפכה** ובה מונומנטים גדולים לציון רגעי ההיסטוריה הגדולים של קובה. אחה"צ חזרנו **לסנטיאגו דה קובה**, וביקרנו **במבצר סן פדרו דל מורו** הנמצא במיקום אסטרטגי ודרמטי מעל הים - מזכרת ממאבקי השלטון הספרדי בשודדי הים הקאריביים. עוד נותר לנו זמן פנוי לשוטט **ברובע טיבולי** הציורי במרכז העיר. רובע ייחודי בו פגשנו בנייה צבעונית מימי המהגרים הצרפתים (שלהי המאה ה-18). חלפנו על פני **מוזאון פרנק פאייס** (קרבת ההסחה שבוצע נגד בטיסטה בזמן נחיתת גראנמה), ראינו את **ביתו של פידל** בו גדל עד גיל 6, שוטטנו כה וכה ולבסוף, **זמן פנוי למיצוי נוסף של מרכז העיר**. לינה בסנטיאגו דה קובה (מלון מליה סנטיאגו).

יום 5: מסביב לסנטיאגו דה קובה

יצאנו עם בוקר **לאל קוברנה**, עיירה צנועה כ-30 ק"מ מחוץ לסנטיאגו. ביקרנו בכנסייה הנחשבת למקודשת ביותר בקובה, ובה שמענו את סיפורה של **"גבירתנו מאל קוברנה"**. פסל הבתולה שנמצא משייט על מים סוערים לפני כ-200 שנה והובא ע"י העבדים לכאן אל מכרות הנחושת באזור. מאז הפכה הקדושה לאטרקטיבית ביותר ואלפים עולים לרגל אל פסלה לבקש בקשות ולהגיש מנחות. שמענו את **סיפורם של המארונס**, העבדים השחורים אשר התקוממו וחיו בקבוצות, "עשו את המוות" לספרדים ובסופו של דבר שוחררו מעבדותם. המשכנו לקראת צהריים **לחנות "אל חירו"**. חווה חקלאית ממשלתית בה מגדלים גידולים אורגניים שונים, בה מטפחים גזע מיוחד של תרנגולי קרב (ספורט נחשק באמריקה הלטינית) וכן זן מיוחד של סוסי רכיבה. **צפינו בקרב תרנגולים** וכן התנסינו **ברכיבה על סוסים**, ולעת אחה"צ, שבנו למלון. לינה בסנטיאגו דה קובה (מלון מליה סנטיאגו).

יום 6: באיאמו, קמאגואיי

יום נסיעה ארוך לפנינו, במהלכו עצרנו להפסקה ראשונה במרכז ההיסטורי של **העיר השלווה באיימו**. משקה וריקודים בקאסה דלה מסיקה, סיור קל במרכז העיר ובכיכר ההמנון. ראינו את מילות ההמנון הקובני אשר חובר כאן במהלך מלחמת העצמאות הראשונה ושוב הצדענו לפסלו של קרלוס מנואל דה ספדס, אשר שחרר את עבדיו ב- 1868, העניק בידיהם נשק וקרא את קריאת מלחמת העצמאות. כאן נולד וכאן היה בסיסו. **אחה"צ המשכנו אל העיר קמאגואי**, שמשמרת טוב כל כך את אוירת העבר הקולוניאלי. לינה בקמאגואיי.

יום 7: קמאגואיי, סנקטי ספיריטוס, טרינידד

עם בוקר ביקרנו בכמה **מאתריה הבולטים של קאמאגואי**. טיילנו רגלית אל כיכר העובדים, ראינו את ההכנות למרוץ האופניים ומשם אל כיכר כרמן היפה ובה פסלים סביבתיים מאורח חיי הקובנים. המשכנו אל כיכר סן רמון ובה כנסייה וכיכר שוק נאה, וסיימנו בכיכר אגרמונטו הגיבור. משם, אל שוק הפירות והירקות המקומי.

המשכנו אל העיר **סנקטי ספיריטוס** ושוטטנו ברחובותיה המשופצים והנאים. אחה"צ הגענו אל העיר טרינידד, כאן התפזרנו אל ה"קאזות" שהמתינו לנו...
לעת ערב יצאנו אל ה"קסה דלה מוסיקה" בטרנידד.

יום 8: סיור ספארי לטופס דה קויאנטס, טרינידד

את המחצית הראשונה של היום הקדשנו **לטרנידד**: העיר, האהובה עלי במיוחד, מונה כ- 100,000 תושבים והייתה בעבר מרכז עשיר ותוסס למגדלי סוכר. בתיה הצנועים, הגולשים ממדרונות סיירה דל אסקמבראיי, לאורך כבישים מרוצפים חלוקי נחל, לא מסגירים את פנימיותם המפוארת. בעיר חיו עשרות משפחות של חוואים עשירים אשר עזבו את המקום לאחר משבר בתעשיית הסוכר שפקד את העולם בשלהי המאה ה-19. הכל נותר כבעבר, וכך גם הרגשנו. ביקרנו **בארמון של קנטרו** וצפינו מן הגג שלו אל נופי העיר ומרחביה. המשכנו אל **מוזיאון ה"בנדיטים"** במנזר סן פרנסיסקו דה אסיסי. שוטטנו מעט בסמטאות העיר הצבעונית, וביקרנו במקדש מעט לדת הסנטרייה.

את המחצית שניה של היום הקדשנו לסיור עם משאית ספארי בטבע ההררי באזור **טופס דה קויאנטס**. **הילכנו בין יערות ומטעי קפה, חזינו במפלים ובברכות**, התכבדנו באננס וחזרנו תשושים לעיר. התנחמנו בארוחה נפלאה באחד "הפאלדארים" הרבים בעיר. ושוב, **למעוניינים – קסה דלה טרובה**. לינה בקאזות.

יום 9: ואיה דה לוס אינחניוס, סנטה קלרה, טרינידד

עמק לוס אינחניוס הסמוך תיאר לנו את סיפור גידול קנה הסוכר במאות ה-18-19. יצאנו **"לואיה דה לוס אינחניוס"** (עמק התחנות), בו נמצאים שרידים של חוות וטחנות סוכר מן המאה ה-19. המשכנו אל הכפר **"מנאקה איזנקה"** וחלקנו טיפסו למגדל בגובה 7 קומות ממנו השגיח בעל האחוזה הלבן על עבדיו השחורים. המשכנו בדרך הררית ייחודית אל **העיר סנטה קלרה** המזוהה כל כך עם הגיבור המהפכני של קובה – צ'ה גווארה, וסיפרנו את תולדותיו. **ביקרנו במאוזוליאום** בו טמונות עצמותיו של צ'ה ואנשיו המורדים וכן, **באנדרטת ההשתלטות על הרכבת המשורינית**. **שבנו ללילה אחרון בטרנידד**, ואף המשכנו לסייר בעיר הייחודית וההיסטורית. **חלקנו בחר בשיעור סלסה**, וחלקנו ביקר בארמון "ברונט", מוזיאון העיר טרינידאד.

יום 10: סיינפואגוס, מפרץ החזירים, הוואנה

הגענו עם בוקר **לעיר סיינפואגוס**, ביקרנו בכיכר המרכזית המוקפת מבני ציבור מרשימים, הלכנו לאורך ה"פונטה גורדה" בלשון היבשה הצרה, עליה שוכן הרובע האצילי של העיר, עם בנינים יוצאי דופן כדוגמת פאלסיו דה ואיה, בו ביקרנו והתכבדנו בקוקטייל ובנוף מדהים. בהמשך היום הגענו **למפרץ החזירים**, וביקרנו במוזיאון שבמקום, אשר המחיש בצורה חיה את הגנת הקובנים כאן על ארצם מול פלישה אמריקאית. המשכנו לביקור **בשמורת גואמה**. כאן, לאחר ארוחת הצהריים יצאנו **לשיט רטוב וסוער אל אי האינדיאני** והתרשמו מספלים המתארים את אורח החיים של בני שבט הטאינו, אשר חיו כאן בתקופה הפרה-קולומביאנית. המשכנו וביקרנו בחוות תנינים שנועדה להציל מינים בסכנת הכחדה, בה ראינו את כל שלבי הריבוי – מהדגרת הביצים, דרך תניני מחמד קטנטנים, ועד לטורפים אימתניים. בשעות הערב הגענו להוואנה. לינה בהוואנה.

יום 11: ויניאלס

יצאנו מהוואנה מערבה, לעבר האזור היפה **שמסביב לעיירה ויניאלס**. עצרנו לביקור **בחוות הסחלבים** של סורואה, בה יש מאות מינים של סחלבים.

תאונת דרכים מפתיעה גרמה לנו לעיכוב של ארבע שעות, במהלכן פגשנו - א: בבירוקרטיה קובנית במיטבה, ב: בעיירה שכוחת אל שתושביה הופתעו לראותנו בה, סן קריסטובל. סוף טוב והכל טוב והמשכנו לעמק היפהפה. עוד **הספקנו לצפות על העמק** מנקודת הנוף המדהימה. ראינו את החוות הקטנות והצבעוניות ואת רכס ה"מוגוטס", קבוצת רכסי משאר גירניים המהווים נוף ייחודי לקובה. המשכנו **וביקרנו בחווה לגידול טבק** ושמענו על תהליכי הגידול, הקטיפ, הייבוש וגלגול הטבק לסיגרים. סיימנו בהצצה בציור הקיר הענק, המתאר את ההתפתחות האבולוציונית הפרהיסטורית. מכאן, אל המלון.

יום 12: וויניאלס - מרכז הוואנה

הבוקר השלמנו סיורים בעמק וויניאלס המקסים. **הלכנו במעמקי מערת נטיפים (מערת האינדיאני)** ושטנו על פני נהר תת קרקעי.

המשכנו ונסענו על פני העמק היפה ובהדרגה, נפרדנו ממנו **ונסענו לעבר הוואנה.**

הימים הבאים הוקדשו לעיר קולוניאלית ומיוחדת זו, בת 2.2 מיליון תושבים. העיר נוסדה והוקמה ע"י הכובש הספרדי וולאסקז והפכה לנמל המוצא לאוניות הספרדיות בדרך "הביתה". הוואנה של היום הייתה במרכז של מהפכת קאסטרו ב 1959, עירם של ארנסט המינגווי מחד והמאפיה האמריקאית של שנות ה 30 הסוערות מאידך, בהם הייתה החצר האחורית של ארה"ב.

בצהריים ביקרנו **בכיר המהפכה הגדולה**, ממנה צפינו אל פסלו המונומנטלי של חוסה מרטי. הכיר מוקפת מבני ממשל בהם משרד הפנים, הספרייה הלאומית, משרד התקשורת, התיאטרון הלאומי ומשרדים שונים. המשכנו לעבר הקפיטוליו, בסמוך לו ביקרנו **במוזיאון המציג אוסף של אלי דת** ה"סנטריה", דת קובנית מקבילה לנצרות שאליה הובאו ע"י העבדים מאפריקה ונשמרה בסודי סודות

עד לשחרור העבדים (1886). **ראינו את בנין הקפיטוליון** – גולת הכותרת של האדריכלות בהוואנה. המשכנו **וטיילנו רגלית לאורך שדרת פראדו הנאה** וצפינו במבני המידות של עיר, בבתי המלון הראשונים שהוקמו בה, בחזיתות בתים מתקלפות, ראינו את **מוזיאון המהפכה** ואת **הספינה "גראנמה"** הנתונה למשמרת בתוך אקווריום, והמשכנו **דרך בנין בקארדי** חזרה לאוטובוס.

מכאן, קפצנו אל **"מצודת אל מורו"** העתיקה. הדרך הייתה חסומה מעט בשל יריד ספרים שנתי והמוני שהתקיים באזור, אך לא מנע מאתנו לצפות על העיר המקסימה, על המאלקון ועל העיר העתיקה. טרם הגעתנו למלון עוד הספקנו לבקר **במתחם מלון "נסיינל"** הישן, ממנו צפינו על נופי הוואנה, והתרשמנו מאדריכלות בת 80 שנה של אחד ממלונות הפאר של קובה, בעבר. בערב יצאנו לבלות ב**"הוואנה קפה"** וצפינו באחד הקונצרטים הטובים ביותר שראינו בקובה, כולל מופע ריקודים מאוז עיניים. לינה בהוואנה.

יום 13: הוואנה העתיקה

הבוקר הוקדש **"להוואנה ויאחה"** - החלק ההיסטורי והעתיק יותר של מרכז הוואנה. נפרדנו מן האוטובוס והתחלנו לטייל רגלית. פקדנו את פלאסה דה לה קתדרל, התרשמנו מהכיכר הצבעונית והקולוניאלית המרשימה, **ביקרנו בקתדרלת סן קריסטובל דלה הוואנה**, בעל הצריחים הבלתי זיהים (1771) **ושוחחנו מעט על נצרות ועל ישו** ודרכו האחרונה. המשכנו דרך הרחובות המשוקמים של העיר העתיקה, חלפנו על פני **ככר הצבא (פלאסה דלא'רמס)**, בה זיהינו את המקום בו נוסדה הוואנה לפני כ- 500 שנה. הכיכר מלאה רוכלים ובעיקר מוקפת דוכני ספרים. המשכנו **וביקרנו במוזיאון העיר** (ארמון הנציבים הספרדים בקובה) שהיה מעוז השלטון הספרדי הקולוניאלי בקובה במשך למעלה מ- 400 שנה. הפסקה בלתי מתוכננת אך הכרחית **במלון אמבוס מונדוס** (המלון בו התגורר א. המינגווי),

לגימת משקה צונן או קוקטייל ותצפית מדהימה על גגות העיר והנמל. המשכנו בדרכנו לכיוון **כיכר סן פרנסיסקו דה אסיס**, שהייתה שוקקת וצבעונית ומלאה בפסלי דובונים מכל העולם, וכן רקדנים ומופעים משעשעים.

ביקרנו גם בפלאסה וייחה, הראשונה בהוואנה, זו שהייתה פאר היצירה ומרכז מסחרי אדיר אך נזנחה לטובת אחרות. המשכנו במסענו הרגלי **וביקרנו גם במלון רחל**, המגלם מיני אלמנטים בעלי גוון עברי / ישראלי / יהודי, וסיימנו בארוחת לובסטרים בלתי רגילה.

אחצה"צ בילינו לאורך רציפי הנמל של הוואנה ובעיקר, בשוק סן חואן המרכזי והשוקק, ומכאן, למלון.

לעת ערב ולאחר הארוחה, הופתענו ע"י מוניות עתיקות שהובילו אותנו אל **טקס ירי-התותח המסורתי** המתקיים בקובה כבר מאות שנים

יום 14: הוואנה- אירופה

הבוקר התפנקנו לנו בחצי שעה מאוחרת ויצאנו להכיר פינות נוספות בהוואנה. התחלנו **בבית הכנסת "בית שלום"** שהוא הגדול והמרכזי בקובה, התקבלנו בסבר פנים יפות ע"י פידל (ברוך) מורה להיסטוריה יהודי-קובני אשר הסביר לנו מעט על יהדות הוואנה. המשכנו ונסענו אל מלון ייחודי הניצב על שפת המלקון, **מלון "ריביירה"**, אשר נחנך בשלהי שנות החמישים והיה לסמל לימי הנהגות בהוואנה. במלון, שהוקם ע"י מאיר לנסקי, יכולנו להתרשם מעיצוב ומפאר רב, מאולם הקזינו לשעבר, מהפסלים והתמונות ותבליטי הקיר, מברכת השחייה ומשאר הפינוקים שנועדו לשרת את גלי המבקרים האמריקאים שנהגו לפקוד את הוואנה, עיר השעשועים והחטאים, טרם המהפכה.

המשכנו ל"**הוואנה וויאחצה"** וביקרנו במוזיאון הרום. המתנה קצרה אפשרה לנו להציץ בסביבה, ליהנות מהמוסיקה המקומית ומקוקטיילים שהוגשו במקום. במהלך הביקור קיבלנו סקירה לתעשיית הסוכר בקובה, ובעיקר ייצר הרום וכמובן שאף טעמנו מהמריר המשכר הזה. בשלב זה נפרדנו לפרק זמן קצר במהלכו כל אחד פנה להסתובב בעיר העתיקה במיטב רצונו.

בהמשך **פסענו לאורך מדרחוב אוביספו הסואן**, התחכנו בקובנים עשירים ובעניים ובהמולת השינוי הפוקד את קובה בימים אלו ואף **הצצנו אל בר הנקרא "לה פלורידטה"**, מקום בו העדיף המינגווי לשבת, לרקוח מיני קוקטיילים וללהג עם באי המקום. המשכנו אל הקפיטוליו, ובדרכנו למלון עצרנו לרגע כדי לטייל לאורכה של סמטה סיורית וקטנה, **"קאייהון דה האמל"**, שהיא כולה יצירה מקסימה של האן סלבאדור, אשר קישט את קירות הבתים והוסיף פסלים שונים ברוח התרבות האפריקנית. שבנו למלוננו למנוחה קצרה ומשם, לשדה התעופה והביתה.

מילים לסיכום

לשמחתי, ניתנה לנו האפשרות לשהות זמן מה במקומות בהם בילינו. בטרנייד שהינו 3 לילות, בסנטיאגו דה קובה 4 לילות ובהוואנה, 3 לילות. שהייה זאת אפשרה לנו להעמיק ולטייל, להבין ולחוש מעט יותר לעומק את משמעות החיים והתרבות בקובה, לא רק בסגנון של "באנו, ראינו, צילמנו והלכנו". החיים בצוותא עם המארחים הקובנים, כמו גם התקלה הקטנה עם התאונה ושהייה בעיירה סן קריסטובל, שפכו אור נוסף ומעמיק על הקובנים. מזג האוויר היה נפלא, הנהגים היו אדיבים ומקצועניים, כך גם וואלפרדו, והקבוצה...אין מילים! ומבחינה זאת זכינו כולנו.

העונג היה כולו שלי. פגשתי קבוצת אנשים חביבים ואוהבי טיול ואוהבי עניין. ביחד, טיילנו לארכה ולרחבה של קובה הנמצאת בעיצומו של תהליך שינוי. קובה כבר לא תהייה כפי שזכרתי אותה לראשונה לפני 14 שנה. השיפור ניכר, כך גם השינוי, כך גם התקווה להגעת האמריקאים. ואולם כל אלו לא יפגעו כהוא זה בתרבותה, בנופיה המגוונים, בתולדותיה ההיסטוריים, בימי המהפכה הסוערים וכמובן, באנשיה הנחמדים ומכניסי האורחים.

שלכם בכל עת

עוזי טאובר / צוות אילה גיאוגרפית

052-5954040